

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 4.

Oktober 1917.

15de aargang.

Redigert av Det Norske Myrselskaps sekretær, torvingeniør J. G. Thaulow.

DET NORSKE MYRSELSKAPS ANDRAGENDE OM STATSBI DRAG FOR BUDGETTERMINEN 1918—1919.

PA A Det Norske Myrselskaps representantmøte den 23de oktober 1917 besluttedes at indsende til landbruksdepartementet et andragende om statsbidrag for næste budgettermin stort 70 000 kr. hvorav til myrselskapets ordinære virksomhet 45 000 kr. samt til anlæg av forsøksstorvfabrik og oprettelse av en torvskole 25 000 kr.

Det Norske Myrselskaps budget for 1918 antas at bli:

Paaregnelige indtægter:

1) Statsbidr. til myrselskapets ordinære virksomhet m.m. kr.	45 000,00
2) Statsbidrag til anlæg av fortøksstorvfabrik og oprettelse av en torvskole »	25 000,00
3) Laan av Torvlaanefondet »	74 000,00
4) Indtægter av forsøksstorvfabrikken »	46 000,00
5) Bidrag fra herredsstyret og landhusholdningsselskaper til forsøksvirksomhet. kr.	1 250,00
6) Bidrag fra kunstgjødselforhandlere til forsøksvirksomhet »	500,00
7) Medlemmers aarspenger »	2 000,00
8) Indtægter av »Meddelelser« »	1 500,00
9) Indtægter av forsøksstationen paa Mæresmyren »	4 000,00
10) Renter av legater »	500,00
11) Bankrenter og diverse indtægter »	250,00
	<hr/>
	kr. 10 000,00

Tilsammen kr. 200 000,00

Paaregnelige utgifter :

1)	»Meddelelserne«	kr.	2 800,00	
2)	Forsøksvirksomhet til myr dyrkingens fremme og kurser i myr dyrkning :			
	Driftsutgifter	kr.	8 500,00	
	Ny dyrkning og nyanskaffelser . . »		1 000,00	
	Beiteforsøk (ny dyrkning). . . . »		1 500,00	
	Nybygning	»	13 000,00	
	Spredte forsøk	»	2 000,00	
	Kurser i ny dyrkning	»	500,00	
				» 26 500,00
3)	Forsøksvirksomhet til torvdriftens fremme og oprettelse av en torvskole :			
	Anlæg av forsøkstorvfabrik	kr.	85 000,00	
	Driftsutgifter	»	60 000,00	
				» 145 000,00
4)	Til styrets raadighet til fremme av myrselskaps virksomhet paa forskjellige maater	»	400,00	
5)	Lønninger :			
	Sekretæren	kr.	5 000,00	
	Myrkonsulenten	»	4 000,00	
	Torvingeniørassistenten	»	4 000,00	
	Myrassistenten	»	2 500,00	
	Kontorassistenten	»	1 800,00	
				» 17 300,00
6)	Reiseutgifter :			
	Sekretæren	kr.	1,500,00	
	Torvingeniørassistenten	»	1 500,00	
	Myrassistenten og myrkonsulenten »		1 000,00	
	Stipendium for myrassistenten . . »		500,00	
				» 4 500,00
7)	Styrets utgifter og avholdelse av møter	»	400,00	
8)	Kontorutgifter	»	1 800,00	
9)	Tryksaker og litteratur	»	400,00	
10)	Annalyser	»	200,00	
11)	Diverse utgifter	»	700,00	
				» 200 000,00

Tilsammen kr. 200 000,00

Hertil kan bemerkes :

Indtægterne.

- 1) *Statsbidraget* for indeværende budgettermin er 40 000 kr., saa at der nu søkes om en forhøielse av 5000 kr. til myrselskapets ordinære virksomhet m.m.
- 2) 3) og 4). Herom henvises til særskilte bilag angaaende anlæg av en forsøksstorvfabrik og oprettelse av en torvskole.
- 5) til 10). Disse indtægter var ifølge regnskapet for kalenderaaret 1916 tilsammen kr. 10 687,36, saa at et lignende beløp bør kunne paaregnes.

Utgifterne :

- 1) » *Medelelserne* «.

Denne post er opført uforandret som for indeværende aar uagtet trykningsomkostningerne er steget endnu mer.

- 2) *Forsøksvirksomheten til myr dyrkningens fremme og kurser i myr dyrkning.*

Driftsutgifterne er forhøiet fra 5 500 kr. til 8 500 kr. eller til omtrent det beløp som vil medgaa indeværende aar. Dette skyldes særlig den almindelige prisstigning under verdenskrigen. Saaledes har f. eks. arbeidsutgifterne været ca. 1 200 kr. større fra 1. januar til 31. august 1917 end i samme tidsrum f. a. Utgifterne blir ogsaa større av den grund, at der nu drives sterkere end før, der brukes mer gjødsel og dyrkes mer korn og grønsaker. Hertil kommer at den nu av styret bevilgede kontorholdsgodtgjørelse paa 300 kr. aarlig opføres paa driftsutgifternes konto likesom analyseutgifterne og andre utlæg stadig blir større. *Nydyrkning og nyanskaffelser* er opført uforandret som indeværende aar.

Beiteforsøk er likeledes opført med samme beløp som i 1917. De for indeværende aar bevilgede 1 500 kr. medgaar til at gjøre istand 18 maal mosemyr paa Gilbergmyren. Det for 1918 opførte beløp er tænkt anvendt til paabegyndelse av opdyrkning av yderlig 143 maal græsmyr av Mæresmyren som myrselskapet har faat overlatt av Justisdepartementet.

Nybygning. Hertil er for indeværende budgettermin bevilget 11 000 kr., hvorav 5 000 kr. til grundmur for en bestyrerbolig, der tænkes opført paa Tuffbakken, et stykke fastmark paa 5,9 maal dyrket jord og 2,7 maal skog under Sparbu prestegaard og som av Kirke departementet er overlatt myrselskapet til leie i 99 aar.

Myrkonsulenten har sammen med arkitekt *Hustad* utarbeidet et utkast til bestyrerbolig med en grundflate av 124 m.² og 2 fulde etager, som iberegnet grundmur og forberedende arbeider er beregnet at koste 25 000 kr.

De ovennævnte tidligere bevilgede 5 000 kr. er endnu ikke benyttet, men det er meningen at nu ihøst gaa igang med planering, veianlæg, stensprængning, rydning av tomten og opførelse av grundmur. For det nu opførte beløp er det meningen til vinteren at kjøpe ind tømmer paa rot og drive dette frem med forsøkssta-

tionens egne hester og folk. Herved kan man indspare adskillig paa byggeutgifterne. Saa snart materialerne er skaffet tilveie og opsaget ved et sagbruk, ca. 100 m. fra tomten, er det meningen at paabegynde opførelsen av selve bygningen.

Sprede forsøk er forhøiet fra 1000 til 2000 kr., da det er meningen at anlægge flere demonstrationsforsøk for at vise myr dyrkingens betydning. Særlig har man tænkt sig disse langs landveien til Trysil, hvor der findes saa megen udyrket, men dyrkbar myr.

Kurser i myr dyrkning, hvortil for indeværende aar er bevilget 1500 kr. er nu kun opført med 500 kr., da størstedelen av beløpet for iaar endnu er i behold.

Et andragende fra myrkonsulenten om bevilgning av et stipendium til utdanning av en *myrbotaniker* hadde styret ikke fundet at kunne anbefale, da *Norges geologiske undersøkelser* allerede har paabegyndt en botanisk og geologisk undersøkelse av av vort lands myrer.

- 3) *Forsøksvirksomhet til torvdriftens fremme og opprettelse av en torvskole.*

Herom henvises til særskilt bidrag.

- 4) *Til styrets raadighet til fremme av myrselskapets virksomhet paa forskjellige maater* er forhøiet fra 200 til 400 kr., idet særlig arbeidet med istandbringelse av torvindustri statistikk vil foraarsake økede utgifter.

- 5) *Lønninger.*

Sekretæren og myrkonsulentens løn er uforandret som forrige aar.

- Som torvingeniørassistent er fra 1. mai d. a. ansat torvingeniør *Andreas Ordning* med aarsløn 4000 kr.

Myrassistentens løn er forhøiet fra 2000 kr. til 2500 kr. hvilket tilsvarende lignende lønninger i statens tjeneste med dyrtidstillæg, men med fradrag av pensionsindskud, som myrselskapets underordnede funksjonærer endnu ikke er tilpligtet. Kontorassistentens løn er forhøiet fra 1400 kr. til 1800 kr., i betragtning av at det for tiden er vanskelig at faa beholde brukbare kontorassistenter for mindre betaling.

- 6) *Reiseutgifter.*

Disse er uforandret som for indeværende aar opført, men med et tillæg av 500 kr. som stipendium til myrassistenten, for at han til kommende sommer kan foreta en studiereise til Sverige og Danmark.

- 7) *Styrets utgifter og avholdelse av møter* er forhøiet fra 300 kr. til 400 kr.

- 8) *Kontorutgifterne* er forhøiet fra 1500 kr. til 1800 kr. baade fordi alt kontorrekvisita falder dyrere og fornemmelig paa grund av økede brændselsutgifter.

- 9) *Tryksaker og litteratur* er øket fra 300 til 400 kr. baade paa grund av økede trykningsutgifter og fordi særlig forsøksstationen kræver mer utenlandsk litteratur.

- 10) *Analyseutgifterne* er forhøiet fra 100 kr. til 200 kr. paa grund av det store antal brændtorvanalyser, som i disse tider er paakrævet.
- 11) *Diverse utgifter* er avrundet til det opførte beløp, likesom det ogsaa paa et saa stort budget maa forutsættes mange uforutseede utgifter.

Det Norske Myrselskaps samlede budget for 1918 viser saaledes en betragtelig stigning fra f.a.

Dette skyldes fornemmelig den helt nye virksomhet som agtes igangsatt, nemlig en forsøksvirksomhet til torvdriftens fremme og opprettelse av en torvskole, ikke alene for at avhjelpe den nuværende prekære brændselsituation, men end mer for at fremme den indenlandske brændselsproduksjon i kommende tider.

Naar Det Norske Myrselskaps styre og repræsentantskap herved søker om en saa stor forhøielse av statsbidraget, da er det i fuld forvisning om at myrselskapet ved sin virksomhet bidrar til at skaffe vort land mer mat og mer brændsel.

FORSØKSVIRKSOMHET TIL TORVDRIFTENS FREMME OG OPPRETTELSE AV EN TORVSKOLE

SOM bekjent er almindelig torvdrift i mange henseender alt andet end fuldkommen. De til torvdrift anvendte redskaper, maskiner og arbeidsmetoder har i tidens løp ikke været gjenstand for synderlig store forbedringer. Nu da der sættes igang saa mange nye torvfabrikker, hvorav det maa forutsættes, at ikke saa faa kan komme til at bli nedlagt, saa snart den nuværende høikonjunktur ophører, og de høie brændselspriser falder, vil det være av overordentlig stor betydning at faa bedre, billigere og mer driftssikre maskiner og metoder for fremstilling av brændtorv, saa at man kan gjøre sig haab om at torvdriften kan forsette i samme utstrækning, som tænkt. Likeledes vil det være ønskelig at faa indført forbedringer i torvstrøtilvirkningen.

En meget stor ulempe ved torvdriften er mangelen paa brukbare torvmestre. For delvis at avhjelpe den øieblikkelige nød fik Det Norske Myrselskap iaar ved hjelp av midler, som stilledes til raadighet av Provianteringsdepartementet istand et ekstrakursus av kort varighet ved den svenske stats torvskole. Likeledes har der flere gange, ogsaa iaar været avholdt kortvarige torvkurser her i landet. Ved saadanne kurser faar dog deltagerne kun et indblik i torvdriften. Skal man faa fuldt ut utdannede torvmestre, maa disse gjennemgaa et kursus som varer en hel torvsæsong, og eleverne maa faa anledning til at faa baade de fornødne teoretiske kunskaper og praktisk opøvelse i alle fornødne arbeider, derunder ogsaa behandling og skjøtsel av alle til torvdriften hørende maskiner. Man er nu henvist til de ordinære kurser ved den